

‘Goed uitgangsmateriaal vo

Bessen, frambozen, kersen, pruimen, druiven, kiwi's, vijgen, perziken en ga zo maar door. Dat klinkt als een walhalla voor de echte fruitliefhebber. Bij E.C. Meulblok Boomkwekerijen in Kwadendam vinden we de beginselen van al deze producten. Het bedrijf is gespecialiseerd in de teelt van tweejarige bomen op het gebied van zacht- en steenfruit. BloembollenVisie nam een kijkje achter de schermen op de kwekerij.

Tekst: Jeannet Pennings
Foto: René Faas

Na een relatief rustige tijd wordt het langzaam drukker op de boomkwekerij van Jacko Meulblok. Het rooiseizoen is begonnen en daarmee ook het sorteren, afleveren en bewaren. Met zes man personeel, waaronder Jacko en zijn vader Emiel, wordt deze klus de komende maanden geklaard. De kwekerij is gelegen in het Zeelandse Kwadendamme. “Logistiek gezien geen centrale ligging”, geeft Jacko toe. “Maar met de verbeterde infrastructuur is het geen uithoek meer. Mijn vader heeft vroeger wel overwogen de kwekerij te verhuizen naar een centralere plek in Nederland, maar de huidige locatie heeft ook zijn voordelen. Het is hier klimatologisch warmer, doordat we omringd zijn door water. Hierdoor hebben we minder last van vorst en kunnen we 's winters bijna altijd rooien en verwerken. Twee jaar geleden hebben wij, in tegenstelling tot collega's landinwaarts, weinig schade gehad door de vorst.”

BREED AANBOD

E.C. Meulblok staat gelijk aan 10 hectare kwekerij waar tot wel honderd verschillende soorten fruitbomen geteeld worden. De specialisatie ligt bij het zacht- en steenfruit. Het assortiment omvat onder andere rode, witte en zwarte bessen, kruisbessen, bramen, frambozen, blauwbessen, kersen en druiven. Maar ook kiwi's, vijgen, perziken en abrikozen. “Hierin zijn we redelijk uniek”, zegt Jacko. “Er zijn niet veel bedrijven in dit segment die zo'n breed assortiment kunnen aanbieden. Het heeft natuurlijk voor- en nadelen. Enerzijds is het een stuk risicospreiding, anderzijds moet je ook overal de juiste machines en materialen voor in huis hebben. Maar één ding is zeker een breed assortiment is afwisselend en dat houdt het spannend. Als het gebeurt dat klanten om

producten vragen die we zelf niet kunnen leveren, proberen we die elders vandaan te halen. Hiervoor beschikken we over een aardig netwerk van telers.”

De bomen worden bij Meulblok deels in de volle grond en deels in containers geteeld, afhankelijk van het gewas. “We zitten hier hoofdzakelijk op kleigronden. In natte perioden wordt het water minder makkelijk afgevoerd en neemt het risico op wortelziekten toe. Zeker frambozen zijn daar erg gevoelig voor. Blauwbessen groeien sowieso niet in de klei en bramen en druiven zijn simpelweg makkelijker te telen in containers dan in de volle grond.” De producten van Meulblok worden in diverse maten geleverd. In de meeste gevallen betreft het tweejarige teelt. Een fruitboom geeft gemiddeld, afhankelijk van het gewas, na twee of drie jaar zijn eerste vruchten.

KERSENPLUK

In de maanden juni en juli komen er hordes mensen naar de Zeelandse kwekerij voor vers fruit. “Op twee hectare grond telen we zelf zoe- te kersen voor de pluk”, vertelt Jacko. “Deze verkopen we alleen aan de weg, en zonder enige moeite. Er zijn zelfs mensen die speciaal uit Brabant hierheen rijden om een voorraad kersen in te slaan. Voor ons valt de kersenteelt te combineren met de boomkwekerij. 's Zomers zijn we klaar met planten van het jonge boom- materiaal en is het een kwestie van verzorgen en onderhouden. Het plukken van de kersen gebeurt in een periode van zes weken. Met behulp van scholieren en seizoenskrachten zijn we 's morgens aan het plukken en 's middags aan het sorteren en verkopen. De kersen staan onder plastic om ze te beschermen tegen de regen en vogels.”

De kersenteelt is volgens Jacko 15 jaar geleden tot stand gekomen. Het begon als een voor- beeldbedrijf met 1ha bessen en 1ha kersen.

“Wij wilden laten zien hoe wij dachten over de fruitteelt en dat je met kleinschalige fruitpro- ductie ook een goede boterham kon verdienen. De bessen werden vanaf augustus in een ULO- cel bewaard, zodat men met kerst een vers pro- duct had. Deze markt zat in die tijd in de lift. Na een aantal jaren waren de bessenstruiken toe aan vervanging. Door de gestegen arbeidskos- ten, werd dit een onrendabele zaak voor ons. Bovendien leverde het in de winter veel extra werk op, terwijl we dan op de boomkwekerij ook druk zijn met verwerken, afleveren en stek- ken. De constructie met de regenkap stond er echter al, dus besloten we de kersenproductie verder uit te breiden. Met de bessen- teelt heb- ben we veel ervaring opgedaan. Deze informa- tie kunnen we meegeven aan onze klanten.”

AFLEVERSEIZOEN

De focus ligt nog altijd op de boomteelt. Dat begint in januari met de winterstekken en handveredeling. “Dat betekent allemaal hand- werk. Voor bijvoorbeeld de pruimen- en ker- senteelt kopen we onderstammen en enthout, gecertificeerd en virusvrij materiaal dat we gebruiken voor het enten.

‘Binnendringen van ziektes in ons land is een bedreiging voor de boomteelt’

Voor een gewas als bessen maken we zelf stek- ken, waarvoor we aparte moerbedden hebben staan om de teelt zuiver te houden. In de fram- bozen en bramen werken we iedere twee jaar met nieuw virusvrij materiaal. Goed uitgangs- materiaal is een voorwaarde voor de fruitteelt.” De stekken worden in een cel onder vriespunt bewaard, zodat ze in rust blijven. Zodra het weer het toelaat wordt het materiaal geplant, rond maart-april. In de tussentijd zijn we bezig met het afleveren van producten die in de koel- cel bewaard worden. Het afleverseizoen is erg afhankelijk van het weer. Heb je zoals afgelo- pen jaar te maken met een lange winter, dan schuift de handel op.”

In augustus is Meulblok nog zo'n 14 dagen bezig met oculeren, een vermeerderingstechniek die alleen nog voor de abrikozen en perziken wordt gebruikt. “Het is precies en weersafhankelijk werk”, vertelt Jacko. “Het slagingspercentage schommelt behoorlijk en bovendien waren wij op zoek naar een betere arbeidsspreiding.” Sep-

voorwaarde voor fruitteelt'

Jacko Meulblok: 'Door de breedte van het assortiment zijn we ook kleine orders gewend'

tember is een rustigere maand op de kwekerij, daarna worden de voorraden opgenomen en machines in orde gemaakt. Vervolgens wordt al het tweejarige materiaal sowieso gerooid en gesorteerd. Wat niet direct wordt afgeleverd verdwijnt in de koelcel. "Onze producten gaan via de handel veelal naar tuincentra. Daarnaast leveren we een groot deel rechtstreeks aan fruittelers door heel Europa. Vroeger werden veel orders vooraf vastgelegd, maar dat is niet meer, hooguit door fruittelers vanwege hun planning. Het steeds later bestellen is een algemene trend, want de wereld wordt steeds sneller en kleiner. Hoe wij daar mee omgaan? We planten op basis van ervaring. Je hebt bepaal-

de hoofdrassen en verder baseer je het assortiment op de gemiddelde vraag." Tot slot levert Meulblok af en toe aan de particuliere markt, waarvoor momenteel een webshop wordt ontwikkeld. Volgens Jacko valt dit goed in te passen in de bedrijfsvoering. "Doordat we van alles telen zijn we kleine orders wel gewend."

CRISISPRODUCTEN

Volgens de fruitbomenspecialist brengt de internationalisering behalve kansen voor de handel ook nadelen met zich mee. Het binnendringen van ziektes ziet hij als een bedreiging. "Recent voorbeeld is natuurlijk de Boktor, wat een behoorlijke stempel op ons land heeft

gedrukt. Als individueel bedrijf heb je hier geen grip op, dus moeten we als sector alert zijn en beter preventief werken." Op andere gebieden is de groene sector volgens Jacko wel op de goede weg. "De groene stad is een geweldige campagne, het belang van openbaar groen neemt toe en de tuin is onderdeel van de woning geworden. Of we nog iets merken van de recessie? Vroeger werd altijd gezegd dat fruitbomen echte crisisproducten zijn. Op het moment dat het economisch minder gaat, gaan mensen zelf produceren en oogsten. Zo gevoelig voor deze trends zijn we naar mijn mening niet meer. De zacht- en steenfruit sector is relatief klein en de laatste jaren enorm geprofessionaliseerd."